

BRL 9341

Commentaarversie 2026 – voor openbare kritiekronde

Nationale Beoordelingsrichtlijn voor het NL-BSB productcertificaat voor Steenachtige substraten

Vastgesteld door het CvD Grondstoffen en Milieu d.d. ...-...-2026

kiwa

Voorwoord

Deze Nationale Beoordelingsrichtlijn (BRL) is opgesteld door het College van Deskundigen Grondstoffen en Milieu, waarin belanghebbende partijen op het gebied van deze BRL zijn vertegenwoordigd. Dit college begeleidt ook de uitvoering van certificatie en stelt zo nodig deze BRL bij. Waar in deze BRL sprake is van “College van Deskundigen” of “CvD” is daarmee bovengenoemd college bedoeld.

Deze BRL zal worden gehanteerd door certificatie-instellingen, die hiervoor een licentieovereenkomst hebben met de schemabeheerder, in samenhang met hun vastgelegde procedures voor certificatie. In deze BRL is vastgelegd aan welke eisen een aanvrager of houder van een productcertificaat Besluit bodemkwaliteit moet voldoen en de wijze waarop de certificatie-instelling dit beoordeelt. In haar vastgelegde certificatie procedures is de werkwijze vastgelegd zoals die door de certificatie-instelling wordt gehanteerd bij de uitvoering van:

- het onderzoek voor de (her-)verlening van een productcertificaat op basis van deze BRL;
- de periodieke beoordelingen t.b.v. de instandhouding van een afgegeven productcertificaat op basis van deze BRL.

De belangrijkste wijzigingen in deze versie van de BRL zijn:

- de BRL sluit aan op de Regeling bodemkwaliteit 2022, met verwijzing naar de betreffende wetsartikelen;
- de BRL structuur en terminologie volgt een geharmoniseerde opzet voor soortgelijke Nationale beoordelingsrichtlijnen.

Kiwa Nederland B.V.

Sir Winston Churchilllaan 273
2288 EA Rijswijk
Postbus 70

Tel. 088 998 44 00
nl.kiwa.info@kiwa.com
www.kiwa.com

Inhoud

Voorwoord	2
1. Inleiding en algemene bepalingen	6
1.1. Inleiding	6
1.2. Onderwerp en toepassingsgebied	6
1.3. Geldigheid	7
1.4. Acceptatie van door de producent geleverde rapporten	7
1.5. Relatie met wet- en regelgeving	7
1.6. NL-BSB productcertificaat	7
1.7. Erkende kwaliteitsverklaring	8
2. Terminologie	9
3. Eisen aan de grondstoffen	11
3.1. Algemeen	11
3.2. Acceptatiecriteria	11
3.3. Verwerkingsvoorschriften	11
3.4. Samenstelling/receptuur	12
4. Producteisen	13
4.1. Bepalen emissies (Rbk 2022, artikel 4.5)	13
4.2. Bepalen samenstelling (Rbk 2022, artikel 4.7)	13
4.3. Andere verontreinigende stoffen of relevante parameters (Rbk 2022, artikel 4.16, lid 3 onderdeel b)	13
4.4. Productcontrole (Rbk 2022, artikel 4.17)	14
4.5. Verificatiekeuringen (Rbk 2022, artikel 4.29)	14
4.6. Bepaling keuringsfrequentie (Rbk 2022, artikel 4.16, lid 2 onderdeel c)	14
4.6.1. Keuringsfrequentie voor in bijlage A vermelde stoffen (Rbk 2022, artikel 4.19 en 4.20)	14
4.6.2. Keuringsfrequenties voor niet in bijlage A vermelde stoffen (Rbk 2022, artikel 4.21)	14
4.6.3. Bijzondere keuringsfrequenties bij verificatiekeuringen (Rbk 2022, artikel 4.30)	14
4.6.4. Wisseling van keuringsfrequentie bij verificatiekeuringen (Rbk 2022, artikel 4.31)	14
5. Eisen aan de interne kwaliteitsbewaking	15
5.1. Systeem van kwaliteitsbewaking (Rbk 2022, artikel 4.18 , lid 2)	15
5.2. Beschrijving productieproces (Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2 onderdelen a en 2b)	15
5.2.1. Algemeen	15
5.2.2. Opslag van de producten	15
5.2.3. Systeem van registraties van de geleverde partijen en de eerste afnemers daarvan	15
5.3. Beschrijving dat producten tot hetzelfde producttype behoren (Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2 onderdeel c)	15
5.4. (Kwaliteits-)handboek (Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2 onderdeel d)	15
5.4.1. Organisatie	16
5.4.2. Directievertegenwoordiger	16
5.4.3. Productieproces	16
5.4.4. Schema van interne kwaliteitsbewaking	16

Commentaarversie BRL 9341

4 augustus 2026

5.4.5.	Procedures	16
5.5.	Registraties (Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2 onderdeel f)	17
5.6.	Bewaarplicht (Rbk 2022, artikel 4.28)	17
5.7.	Bewust tot stand gebrachte veranderingen in het productieproces (Leidraad, bijlage 3)	17
5.8.	Informatie aan het Ministerie	18
6.	Aflevering	19
6.1.	Algemeen	19
6.2.	Erkende kwaliteitsverklaring (Rbk 2022, artikel 4.25)	19
6.3.	Afleverbon (Rbk 2022, artikel 4.26)	19
6.4.	Vrachtbrief	19
6.5.	Splitsen van partijen (Rbk 2022, artikel 4.27)	20
7.	Externe controle door de certificatie-instelling	21
7.1.	Toelatingsonderzoek	21
7.2.	Aard en frequentie van periodieke beoordelingen	21
7.3.	Tekortkomingen	22
7.3.1.	Weging van tekortkomingen	22
7.3.2.	Opvolging van tekortkomingen	22
7.3.3.	Sanctie procedure	22
7.3.4.	Opschorting van het recht op afgifte van een erkende kwaliteitsverklaring (Rbk 2022, artikel 4.32)	22
7.4.	Opschorting productcertificaat	22
8.	Eisen aan de certificatie-instelling	23
8.1.	Algemeen	23
8.2.	Certificatiepersoneel	23
8.2.1.	Competentie criteria certificatiepersoneel	23
8.2.2.	Kwalificatie certificatiepersoneel	24
8.3.	Auditrapportage toelatingsonderzoek en periodieke beoordelingen	24
8.4.	Beslissing over (her-)verlening productcertificaat en/of oplegging van maatregelen	24
8.5.	Beslissingen over productcertificaat overname	24
8.5.1.	Overname productcertificaat door andere certificatie-instelling	24
8.5.2.	Overname productcertificaat door andere rechtspersoon	25
8.6.	Private label certificaat	25
8.7.	Rapportage aan College van Deskundigen	26
8.8.	Interpretatie van eisen	26
8.9.	Informatie aan het Ministerie	26
9.	Lijst van vermelde documenten	27
9.1.	Publiekrechtelijke regelgeving	27
9.2.	Normatieve documenten	27
9.3.	Informatieve documenten	27
	BIJLAGE A: Onderbouwing producttypen	28

BIJLAGE B: Monsterneming	29
BIJLAGE C: Relatiematrix	31

1. Inleiding en algemene bepalingen

1.1. Inleiding

Op basis van de voorschriften in deze beoordelingsrichtlijn (BRL) wordt een NL BSB productcertificaat afgegeven voor steenachtige substraten. Met dit productcertificaat kan de producent een erkenning bodemkwaliteit voor het produceren van de in het productcertificaat vermelde producttype(n) en productkwaliteit in het kader van het Besluit bodemkwaliteit (Bbk) en de daarbij behorende Regeling bodemkwaliteit 2022 (Rbk 2022) aanvragen. Hierdoor mag ervan uitgegaan worden dat het product de kenmerken bezit zoals deze in voorliggende BRL zijn vastgelegd.

De in deze BRL vastgelegde eisen worden door de certificatie-instellingen, die hiervoor geaccrediteerd zijn door de Raad voor Accreditatie, dan wel hiervoor een aanvraag hebben ingediend, en die daarvoor een licentieovereenkomst hebben met de beheerder van dit schema, gehanteerd bij de behandeling van een aanvraag voor de afgifte en instandhouding van een productcertificaat voor steenachtige substraten.

Naast de eisen die in deze BRL zijn vastgelegd stellen de certificatie-instellingen aanvullende eisen in de zin van algemene procedure-eisen voor certificatie, zoals vastgelegd in hun interne certificatie-procedures.

1.2. Onderwerp en toepassingsgebied

De beoordelingsrichtlijn heeft in het kader van het Besluit bodemkwaliteit betrekking op de milieukwaliteit van steenachtige substraten, die in hun toepassing in bouwwerken, of in of op de bodem in contact kunnen komen met hemelwater, grondwater of oppervlaktewater.

Gericht op de toepassing en het type grondstoffen worden in beginsel twee producttypen onderscheiden:

- boomgranulaat;
- daktuinsubstraat.

Een onderbouwing en richtlijn voor het onderscheiden van de verschillende producttypen is uitgewerkt in BIJLAGE A.

Steenachtige substraten worden samengesteld uit steenachtige materialen of grond en uit groenproducten, waarvan de milieukwaliteit vooraf bekend is.

Het werkingsgebied is beperkt tot steenachtige substraten die voldoen aan de aan de eisen voor een niet-vormgegeven bouwstof overeenkomstig de Regeling bodemkwaliteit. Het organisch stof gehalte bedraagt maximaal 15 % (m/m).

Deze producten bestaan voor het grootste deel uit een natuurlijk gesteente, te weten: lava, bims, grauwacke, basalt, graniet, (gebroken) grind of een gebakken kleiproduct. Dit wordt gemengd met zand of grond en groenproducten zoals compost, gecomposteerde boomschors of veen tot een homogeen mengsel. De gewenste mengverhouding is afhankelijk van de samenstelling van de deelstromen en het toepassingsgebied. De groenproducten dienen ter verbetering van de fysische en chemische kwaliteit, afhankelijk van de toepassing van het substraat.

De fysische eigenschappen van het product maken onderscheid in het toepassingsgebied, maar vormen geen onderdeel van de certificering. De BRL heeft enkel betrekking op de milieukwaliteit van steenachtige substraten in het kader van het Besluit bodemkwaliteit.

De BRL is alleen van toepassing op bouwstoffen, zoals opgenomen in artikel 1 van het Bbk, die worden toegepast volgens paragraaf 3.2.25 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

1.3. Geldigheid

Deze versie van de BRL vervangt de versie van 25 februari 2016.

De productcertificaten die op basis van die versie van die BRL zijn afgegeven verliezen hun geldigheid 15 maanden na opname van de BRL in bijlage C van de Regeling bodemkwaliteit.

Op basis van de hiervoor vermelde vorige versie van deze BRL mogen tot uiterlijk 3 maanden voordat de huidige productcertificaten moeten worden vervangen nieuwe productcertificaten worden afgegeven.

De geldigheidsduur kan worden beperkt door onder meer:

- een wijziging van deze BRL;
- reglementen of procedures van de certificerende instelling;
- het niet voldoen van de producent aan zijn verplichtingen;
- intrekking van de wettelijke erkenning door de minister.

1.4. Acceptatie van door de producent geleverde rapporten

Ten aanzien van de eisen die opgenomen zijn in deze BRL kan de producent, in het kader van externe controle, rapporten van conformiteit beoordelende instellingen overleggen om aan te tonen dat aan de eisen van deze BRL wordt voldaan. Er zal moeten worden aangetoond dat de betreffende inspectie-, analyse-, test- en/of evaluatierapporten zijn opgesteld door een instelling die voor het betreffende onderwerp voldoet aan de betreffende accreditatienorm die van toepassing is, te weten:

- EN-ISO/IEC 17020 voor inspectie-instellingen;
- EN-ISO/IEC 17021-1 voor instellingen die managementsystemen certificeren;
- EN-ISO/IEC 17025 voor laboratoria;
- EN-ISO/IEC 17065 voor instellingen die producten, processen en diensten certificeren.

Een instelling wordt geacht aan deze criteria te voldoen wanneer een accreditatie-certificaat voor het betreffende onderwerp kan worden overgelegd, afgegeven door de Raad voor Accreditatie (RvA) of een andere accreditatieinstelling die geaccepteerd is als lid van een multilaterale overeenkomst inzake de wederzijdse erkenning en acceptatie van accreditatie.

Indien geen accreditatie-certificaat kan worden overgelegd zal de certificatie-instelling zelf beoordelen of aan de accreditatiecriteria is voldaan of het desbetreffende onderzoek opnieuw zelf (laten) uitvoeren.

De conclusies in AP04 analyserapporten dienen te zijn geborgd door hiervoor geaccrediteerde en door de minister van Infrastructuur en Waterstaat erkende instanties voor monsterneming en analyses.

1.5. Relatie met wet- en regelgeving

Een bouwstof die in zijn toepassing in contact kan komen met hemelwater, grondwater, oppervlaktewater of de bodem moet aantoonbaar voldoen aan de eisen van het Besluit bodemkwaliteit en vereist een milieuverklaring bodemkwaliteit. Voor een bouwstof kan deze de vorm hebben van een verklaring op grond van een partijkeuring, een erkende kwaliteitsverklaring, of een fabrikant-eigenverklaring.

Deze BRL beschrijft de eisen om een productcertificaat te verlenen of te verkrijgen voor een producttype. Dit is een voorwaarde voor het verkrijgen van de erkenning bodemkwaliteit voor deze BRL voor de producent en van de certificatie-instelling. De producent met erkenning bodemkwaliteit mag partijen van dit producttype met een erkende kwaliteitsverklaring als bewijsmiddel op de markt brengen.

Voor een overzicht van de relatie tussen de voorschriften in deze BRL en de betreffende wetsartikelen wordt verwezen naar de relatiematrix in Bijlage C van deze BRL.

1.6. NL-BSB productcertificaat

Op basis van deze BRL worden NL-BSB productcertificaten afgegeven.

De uitspraken in dit productcertificaat zijn gebaseerd op de hoofdstukken 3, 4 en 5 van deze BRL.

Het af te geven productcertificaat moet overeenkomen met het model-productcertificaat zoals vermeld op de website van de schemabeheerder.

Een geldig productcertificaat en een erkenning bodemkwaliteit voor de werkzaamheid “produceren van een bepaald producttype van een bouwstof” geeft de producent het recht om voor partijen van een bepaald producttype van de bouwstof een erkende kwaliteitsverklaring af te geven.

1.7. Erkende kwaliteitsverklaring

De voorwaarden voor het afgeven van een erkende kwaliteitsverklaring zijn vastgelegd in Rbk 2022, artikel 4.15.

Na de afgifte van het productcertificaat en de rapportage van het toelatingsonderzoek (zie paragraaf 7.1 van deze BRL) door de certificatie-instelling, moet de producent bij het ministerie I&W een erkenning bodemkwaliteit aanvragen conform Rbk 2022, artikel 4.23.

Het rapport van de toelating wordt daarbij, zoals beschreven in Rbk 2022, artikel 4.23, onderdeel b, verstrekt zonder de rapporten van de partijkeuringen die in het kader van het toelatingsonderzoek zijn verricht.

Toelichting:

De erkenning wordt digitaal aangevraagd op: <https://loket.rijkswaterstaat.nl/home/product/aanvraag-erkenning>

Het recht op afgifte van een erkende kwaliteitsverklaring door de producent is vastgelegd in Rbk 2022, artikel 4.24.

Nadat de producent het recht verkregen heeft (erkend is), moet de producent bij levering van producten een erkende kwaliteitsverklaring overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.25 (zie paragraaf 6.2 van deze BRL) en een afleverbon overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.26 (zie paragraaf 6.2 van deze BRL) afgeven zodat het voor de toepasser van de bouwstof duidelijk is welke milieukwaliteit de bouwstof heeft.

2. Terminologie

Zie voor een verklaring van de terminologie zoals die in deze BRL gebruikt wordt voor certificatie de begrippenlijsten uit:

- Besluit bodemkwaliteit (Bbk);
  - afleverbon (Bbk, artikel 1, lid 1);
  - bouwstof (Bbk, artikel 1, lid 1);
  - grond (Bbk, artikel 1, lid 1);
  - erkende kwaliteitsverklaring Bbk, artikel 25b, lid 2);
  - milieuverklaring bodemkwaliteit (Bbk artikel 1, lid 4);
  - partij (levering) (Bbk, artikel 1, lid 2).
- Regeling bodemkwaliteit 2022 (Rbk 2022, artikel 1);
  - andere relevante parameter;
  - producent;
  - produceren;
  - productcertificaat;
  - producttype;
  - verificatiekeuring;
  - vormgegeven bouwstof.

Naast deze begrippen wordt in deze BRL verstaan onder:

- boomgranulaat:
Steenachtig substraat dat wordt toegepast als draagkrachtig bodemmateriaal voor bomen.
- compost:
Product verkregen uit één of meer plantaardige restproducten die al dan niet met bodembestanddelen zijn gemengd en die met behulp van micro-organismen zijn afgebroken en omgezet tot een homogeen en zodanig stabiel eindproduct dat daarin alleen nog een langzame afbraak van humeuze verbindingen plaatsvindt en dat niet mede bestaat uit dierlijke meststoffen.
- daktuinsubstraat:
Steenachtig substraat dat wordt toegepast als bodemmateriaal op groene daken.
- deelstroom:
Producten op basis waarvan een steenachtig substraat wordt samengesteld. Dit zijn steenachtige materialen zijnde niet-vormgegeven bouwstoffen, of grond (klasse landbouw/natuur) en groenproducten.
- groenproduct:
Organische product, niet zijnde afvalstof, dat wordt gebruikt ter verbetering van de fysisch-chemische kwaliteit van het substraat. Voorbeelden zijn compost, gecomposteerd boomschors of veen.
- IKB-schema:
Een beschrijving van de door de producent uitgevoerde kwaliteitscontroles, als onderdeel van zijn kwaliteitssysteem.
- kwaliteitseis (voor bouwstoffen):
De maximale emissiewaarden en concentraties zoals vermeld in Rbk 2022, bijlage A.
- (meng)monster:
Een monster is samengesteld uit verschillende grepen, waarbij de identiteit van de oorspronkelijke grepen door menging verloren is gegaan.
- niet-vormgegeven bouwstof:
een bouwstof niet zijnde een “vormgegeven bouwstof”

Commentaarversie BRL 9341

4 augustus 2026

- partij ten behoeve van productcontrole (verificatiekeuring, bijlage H van de Regeling bodemkwaliteit): een hoeveelheid materiaal die met betrekking tot de verificatiekeuring als een eenheid wordt beschouwd zijnde maximaal een maandproductie met een maximum van 10.000 ton (aanvulling op definitie in Besluit bodemkwaliteit).
- steenachtig substraat:
een product dat tot stand komt op basis van samenvoegen van deelstromen niet-vormgegeven bouwstof (hier beperkt tot natuurlijk gesteente, of gebakken kleiprodukt) met grond en groenproducten, waarvan de kwaliteit vooraf bekend is. Een steenachtig substraat voldoet aan de definitie van een niet-vormgegeven bouwstof in het kader van het Besluit bodemkwaliteit en bevat maximaal 15 % (m/m) organische stof.
- steenachtig:
materiaal waarin de totaalgehalten aan silicium, calcium of aluminium tezamen meer dan 10 gewichtsprocent van dat materiaal bedragen, uitgezonderd vlakglas, metallisch aluminium, grond of baggerspecie, dat is bestemd om te worden toegepast.
- vrachtbrief:
afleverdocument dat per vracht aan de afnemer wordt verstrekt; een vrachtbrief kan afhankelijk van de praktijksituatie ook als laadbon, (uit)losbon of transportbon worden aangeduid.

Gebruikte afkortingen:

- AP04: Accreditatieprogramma Besluit bodemkwaliteit AP04;
- Bal: Besluit activiteiten leefomgeving;
- Bbk: Besluit bodemkwaliteit;
- BRL: beoordelingsrichtlijn;
- CvD: College van Deskundigen;
- IKB: Interne kwaliteitsbewaking;
- Rbk 2022: Regeling bodemkwaliteit 2022.

3. Eisen aan de grondstoffen

In dit hoofdstuk zijn opgenomen de eisen te stellen aan de bij de productie te gebruiken grondstoffen, producten en/of materialen (incl. halfproducten).

3.1. Algemeen

Aan de grondstoffen, producten en/of materialen (incl. halfproducten) die bij de productie worden verwerkt/toegepast worden de volgende eisen gesteld.

3.2. Acceptatiecriteria

De producent dient te beschikken over voorinformatie van alle deelstromen die gebruikt worden voor het samenstellen van het substraat.

Van de deelstromen dienen de volgende gegevens aanwezig te zijn alvorens tot (pre)kwalificatie kan worden overgegaan:

- gegevens producent of leverancier;
- geleverde hoeveelheid;
- herkomst;
- kwaliteitsdocument zoals hieronder beschreven.

Steenachtige grondstoffen dienen aantoonbaar als niet-vormgegeven bouwstof te zijn gekwalificeerd en voorzien te zijn van een van de volgende bewijsmiddelen:

- een AP04-partijkeuring op een partij die is bemonsterd overeenkomstig SIKB-protocol 1002;
- een erkende kwaliteitsverklaring en afleverbon afgegeven op basis van:
  - BRL 2506 voor gerecycled grind en gerecyclede steenslag,
  - BRL 9315 Geëxpandeerde kleikorrels,
  - BRL 9317 Poreus gesteente van vulkanische oorsprong, of
  - BRL 9324 Groevesteen.

Grond, zand en (gebroken) grind dienen aantoonbaar te voldoen aan de klasse landbouw/natuur en voorzien te zijn van een van de volgende bewijsmiddelen:

- een AP04-partijkeuring op een partij die is bemonsterd op basis van SIKB-protocol 1001;
- een erkende kwaliteitsverklaring en afleverbon afgegeven op basis van:
  - SIKB BRL 9335 Grond, protocol 9335-1 of 9335-2;
  - BRL 9313 Zand uit dynamische wingebieden (certificaat niveau III, IV of V), of
  - BRL 9321 Zand en (gebroken) grind uit industriële winning.

Groenproducten dienen aantoonbaar te voldoen aan de eisen van compost in de Meststoffenwet (Uitvoeringsbesluit meststoffenwet, artikel 17) en voorzien te zijn van een van de volgende bewijsmiddelen:

- een analysecertificaat op basis van het Meststoffenbesluit,
- een RHP certificaat of een Keurcompost certificaat.

Toelichting: Het analysepakket van het Meststoffenbesluit omvat 8 zware metalen (As, Cd, Cr, Cu, Pb, Ni, Hg, Zn).

Eventueel overige toe te voegen anorganische meststoffen, bodemverbeteraars, biostimulanten e.d. moeten aantoonbaar voldoen aan de Meststoffenwet en de Europese Meststoffenverordening (EU) 2019/1009.

3.3. Verwerkingsvoorschriften

De producent dient de wijze van samenvoegen van de deelstromen vast te leggen in een procesbeschrijving in het kwaliteitshandboek. De toe te passen grondstoffen, eventuele halfproducten en meststoffen moeten worden verwerkt overeenkomstig de bijbehorende verwerkingsvoorschriften.

De producent slaat de deelstromen afzonderlijk en identificeerbaar op. De wijze van opslag dient daarbij zodanig te zijn dat er geen sprake kan zijn van achteruitgang in kwaliteit.

3.4. Samenstelling/receptuur

De producent beschrijft per product de samenstelling/receptuur. Dit leidt tot een eenduidige beschrijving van de toegepaste producten en/of materialen en de mengverhoudingen daarvan. De volgende gegevens worden vastgelegd:

- nummer samenstelling/receptuur;
- datum samenstelling/receptuur;
- hoeveelheid [m/m] en soort en herkomst grondstoffen;
- hoeveelheid [m/m] en soort en herkomst meststoffen.

De producent dient rekenkundig op basis van de samenstelling van de deelstromen aan te tonen dat het aandeel organische stof in het eindproduct maximaal 15% (m/m) is.

Wijzigingen van de samenstelling of receptuur moeten door de producent gemeld worden. Op basis van de wijzigingen wordt beoordeeld of deze samenstelling/receptuur nog binnen het producttype past en of aanvullend onderzoek nodig is.

4. Producteisen

In dit hoofdstuk zijn de eisen te stellen aan het product(type), vertaald naar de milieu relevante productkenmerken opgenomen waaraan het product(type) moet voldoen, evenals de bepalingmethoden en de grenswaarden om vast te stellen dat aan deze eisen wordt voldaan.

Steenachtige substraten worden per definitie aangemerkt als een niet-vormgegeven bouwstof.

4.1. Bepalen emissies (Rbk 2022, artikel 4.5)

De emissies van de te onderzoeken anorganische stoffen bepaald overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.5 en getoetst overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.8, mogen de in Rbk 2022 bijlage A, tabel 1 gegeven maximale emissiewaarden niet overschrijden.

Monsterneming:

De monsterneming dient in aanvulling op Rbk 2022, artikel 4.4 te worden uitgevoerd volgens bijlage B van deze BRL.

4.2. Bepalen samenstelling (Rbk 2022, artikel 4.7)

De samenstelling van de te onderzoeken organische stoffen bepaald overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.7 en getoetst overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.8, mogen de in de Rbk 2022 bijlage A, tabel 2 gegeven maximale concentratiewaarden niet overschrijden.

Monsterneming:

De monsterneming dient in aanvulling op Rbk 2022, artikel 4.4 te worden uitgevoerd volgens bijlage B van deze BRL.

Conform Rbk 2022, artikel 4.17, lid 3 geldt een vrijstelling voor onderzoek op asbest: aangezien in steenachtige substraten op basis van herkomst en/of samenstelling van de grondstoffen de aanwezigheid van asbest nagenoeg uitgesloten is en de kans op overschrijding van de toetsingswaarde verwaarloosbaar klein, kan onderzoek op aanwezigheid van asbest achterwege blijven.

4.3. Andere verontreinigende stoffen of relevante parameters (Rbk 2022, artikel 4.16, lid 3 onderdeel b)

In het kader van de specifieke zorgplicht volgens Bal, artikel 2.11 en paragraaf 4.123 (toepassen van bouwstoffen), moet de producent in het kader van de productcontrole en kwaliteitsbewaking conform Rbk 2022, artikel 4.16, lid 3 onderdeel b nagaan in hoeverre partijen van het producttype van de bouwstof andere verontreinigende stoffen dan in Rbk 2022, bijlage A vermeld of andere relevante parameters bevatten.

De producent maakt een inventarisatie van de grondstoffen die bij de productie worden gebruikt. Met deze inventarisatie wordt door de producent een inschatting gemaakt of de grondstoffen andere verontreinigende stoffen of andere relevante parameters hebben die kunnen leiden tot een potentieel risico voor milieu en de leefomgeving. Bij deze inschatting kan gebruik worden gemaakt van beschikbare kennis vastgelegd in rapportages van kennisinstituten. Verwezen wordt naar Tauw rapport "Onderzoek naar de invulling van relevante andere parameters en stoffen voor bouwstoffen". Indien er andere verontreinigende stoffen of andere parameters vastgesteld worden moeten deze stoffen onderzocht worden.

Grenswaarde:

Aan andere verontreinigende stoffen anders dan in Rbk 2022, bijlage A vermeld of andere relevante parameters zijn geen grenswaarden gesteld.

Bepalingsmethode:

De concentraties, gehalten en waarden van de te onderzoeken andere verontreinigende stoffen dan in Rbk 2022, bijlage A zijn vermeld of andere relevante parameters moet worden overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.7.

Voor steenachtige substraten zijn, mede gebaseerd op basis van het Tauw rapport geen andere verontreinigende stoffen of andere parameters te onderzoeken.

4.4. Productcontrole (Rbk 2022, artikel 4.17)

De productcontrole, in het kader van het toelatingsonderzoek wordt uitgevoerd overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.17.

4.5. Verificatiekeuringen (Rbk 2022, artikel 4.29)

De verificatiekeuringen worden uitgevoerd overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.29.

4.6. Bepaling keuringsfrequentie (Rbk 2022, artikel 4.16, lid 2 onderdeel c)

4.6.1. Keuringsfrequentie voor in bijlage A vermelde stoffen (Rbk 2022, artikel 4.19 en 4.20)

De keuringsfrequentie voor in Rbk 2022, bijlage A genoemde stoffen moet bepaald worden overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.19. De bepaling van de keuringsfrequentie mag uitgevoerd worden met:

- de k-waardetoets;
- de gammatoets;
- de verdelingsvrije toets.

Wanneer de emissies of concentraties van een stof in alle onderzochte partijen lager zijn dan de bepalingsgrens, geldt overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.20 voor de stof een keuringsfrequentie van één verificatiekeuring per 5 jaar.

4.6.2. Keuringsfrequenties voor niet in bijlage A vermelde stoffen (Rbk 2022, artikel 4.21)

De keuringsfrequentie voor andere verontreinigende stoffen anders dan de in Rbk 2022, bijlage A genoemde stoffen en andere parameters moet bepaald worden overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.21.

4.6.3. Bijzondere keuringsfrequenties bij verificatiekeuringen (Rbk 2022, artikel 4.30)

De keuringsfrequentie mag in bijzondere situaties overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.30 volgens de daar genoemde methode(n) opnieuw bepaald worden.

4.6.4. Wisseling van keuringsfrequentie bij verificatiekeuringen (Rbk 2022, artikel 4.31)

Indien voor de keuringsfrequentie van een stof “partijkeuring per afzonderlijke partij” geldt, mag pas op een lagere keuringsfrequentie worden overgestapt als voldaan wordt aan de eisen overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.31.

5. Eisen aan de interne kwaliteitsbewaking

5.1. Systeem van kwaliteitsbewaking (Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2)

De producent moet beschikken over een systeem van kwaliteitsbewaking overeenkomstig Rbk 2022 4.18, lid 2 en dienovereenkomstig werken.

Doel van het systeem van kwaliteitsbewaking is te verzekeren dat de erkende kwaliteitsverklaring alleen wordt afgegeven voor partijen bouwstoffen van (hetzelfde) producttype (met een overeenkomende milieukwaliteit). De milieukwaliteit van het producttype wordt onderzocht in het toelatingsonderzoek en met de verificatiekeuringen.

Ter informatie worden de onderdelen van het systeem van kwaliteitsbewaking in de volgende paragrafen toegelicht.

5.2. Beschrijving productieproces (Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2 onderdelen a en 2b)

5.2.1. Algemeen

In onderstaande tabel is samengevat welke aspecten door de producent moeten worden beschreven indien producent zelf of niet (volledig) zelf produceert:

beschrijving van het/de:	producent vervaardigt	
	zelf	niet (volledig) zelf
• producttype(n) van de bouwstof;	X	X
• gebruikte grondstoffen ¹⁾ ;	X	X
• gebruikte meststoffen ¹⁾ ;	X	X
• gebruikte halfproducten dan wel afgenomen producten ¹⁾ ;	-	X
• gehanteerde acceptatiecriteria ¹⁾ ;	X	X
• productiedata ²⁾ ;	X	X
• productieproces ³⁾ ;	X	X
• opslag van de producten;	X	X
• systeem van de registratie van de geleverde partijen en de eerste afnemers daarvan.	X	X

¹⁾ Zie paragraaf 3.2 van deze BRL. Bij wijzigingen (uitbreiding, andere grondstoffen) wordt onderzocht of er nog altijd sprake is van een zelfde producttype met een zelfde milieukwaliteit.

²⁾ Zie paragraaf 3.4 van deze BRL.

³⁾ Zie paragraaf 5.4.3 van deze BRL.

5.2.2. Opslag van de producten

De producent moet een procedure hebben voor de opslag van de grondstoffen en geproduceerde producten, zodanig dat voorkomen wordt dat tijdens het productieproces en gedurende de opslag de milieukwaliteit negatief beïnvloed wordt.

5.2.3. Systeem van registraties van de geleverde partijen en de eerste afnemers daarvan

De producent moet een systeem hebben waarin de levering van partijen aan de eerste afnemers worden geregistreerd.

5.3. Beschrijving dat producten tot hetzelfde producttype behoren (Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2 onderdeel c)

De producent moet overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2 onderdeel c beschrijven hoe gewaarborgd wordt dat partijen van de bouwstof tot hetzelfde producttype behoren. De reikwijdte wordt bepaald door middel van de productcontrole in het toelatingsonderzoek en de verificaties en vastgelegd in het kwaliteitshandboek.

5.4. (Kwaliteits-)handboek (Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2 onderdeel d)

De producent moet overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2 onderdeel d een (kwaliteits-)handboek opstellen. Daarin moeten de volgende aspecten terugkomen:

- organisatie;
- voorschriften, instructie en interne controlemechanismen (IKB-schema);
- procedures.

5.4.1.   *Organisatie*

De producent moet een beschrijving geven van de organisatie. De personen die geautoriseerd zijn om de erkende kwaliteitsverklaring en afleverbonnen (digitaal) te tekenen zijn hierin opgenomen.

5.4.2.   *Directievertegenwoordiger*

De producent moet een directievertegenwoordiger aanwijzen die, ongeacht zijn andere verantwoordelijkheden, duidelijk omschreven bevoegdheden en verantwoordelijkheden heeft om te bewerkstelligen dat het systeem van kwaliteitsbewaking zoals dat in het handboek is beschreven, wordt onderhouden en toegepast en dat voldaan wordt aan de bepalingen van deze BRL. De directie-vertegenwoordiger zal in eerste instantie degene zijn die de contacten met de certificatie-instelling onderhoudt.

5.4.3.   *Productieproces*

De producent beschrijft het productieproces waarmee het product tot stand komt. Dit leidt tot een eenduidige beschrijving van onder meer de toegepaste productietechnieken, doserings- en mengtechnieken, procesparameters, alsmede van de ingezette procesautomatisering, zodanig dat hiermee het proces van totstandkoming van het product op eenduidige wijze wordt gedefinieerd.

5.4.4.   *Schema van interne kwaliteitsbewaking*

De producent moet beschikken over een door hem toegepast schema van interne kwaliteitsbewaking (IKB-schema). In dit IKB-schema moet aantoonbaar zijn vastgelegd:

- welke aspecten door de producent worden gecontroleerd;
- volgens welke methoden die controles plaatsvinden;
- hoe vaak deze controles worden uitgevoerd;
- hoe de controleresultaten worden geregistreerd en bewaard.

De systematiek en frequentie van bewaking van het productieproces moet worden geaccordeerd door de certificatie-instelling.

5.4.5.   *Procedures*

De producent moet beschikken over de volgende procedures:

- de behandeling van producten met afwijkingen;
- corrigerende maatregelen bij geconstateerde tekortkomingen;
- de behandeling van klachten over geleverde producten.

5.4.5.1.   *Behandeling van producten met afwijkingen*

In de procedure behandeling van producten met afwijkingen moet minimaal zijn vastgelegd:

- wat de afwijking is;
- waar deze afwijking door wordt veroorzaakt;
- wat hiervan de gevolgen zijn;
- welke maatregelen zijn genomen om de afwijking te verhelpen;
- hoe het proces wordt aangepast om herhaling te voorkomen.

5.4.5.2.   *Corrigerende maatregelen bij geconstateerde tekortkomingen*

In de procedure corrigerende maatregelen bij geconstateerde tekortkomingen moet minimaal zijn vastgelegd:

- op welke wijze onderzoek wordt uitgevoerd naar de oorzaak van afwijkingen en de corrigerende maatregelen die genomen moeten worden om te voorkomen dat de afwijkingen opnieuw optreden;
- op welke wijze vastgesteld wordt dat de corrigerende maatregelen zijn getroffen en de effectiviteit hiervan is beoordeeld;
- op welke wijze beoordeeld wordt of de resultaten van de corrigerende maatregelen leiden tot aanpassing van het systeem van kwaliteitsbewaking.

5.4.5.3. Behandeling van klachten

In de procedure behandeling van klachten moet minimaal zijn vastgelegd:

- datum van indiening van klacht en wijze waarop de klacht is ingediend;
- gegevens van de klager;
- aard van de klacht;
- wijze van onderzoek van de klacht en/of te ondernemen acties;
- datum en wijze afhandeling klacht.

5.4.5.4. Eisen aan mogelijk onderzoek naar aanleiding van klachten

Indien naar aanleiding van klachten van derden en/of verificatie van de resultaten van de verificatiekeuring, gerede twijfel is over het voldoen aan de emissie- en/of concentratiewaarden kan worden besloten tot het uitvoeren van een aanvullend onderzoek (e.e.a. in afstemming tussen producent en certificatie-instelling, dit is een mogelijkheid). Als een dergelijk aanvullend onderzoek wordt uitgevoerd, gelden hiervoor de volgende eisen:

Het aanvullend onderzoek heeft betrekking op:

- de partij als geheel, zoals aangegeven op de afleverbon;
- de partij, zoals aanwezig bij de producent;
- de partij, zoals toegepast in het werk;
- de partij, onderverdeeld in eenheden van maximaal 10.000 ton.

Het onderzoek wordt uitgevoerd op 3 (meng)monsters bestaande uit 6 grepen per monster.

Beoordeling:

Tot afkeur wordt overgegaan indien het gemiddelde van de maximale emissie- en/of concentratiewaarden van de 3 monsters voldoet aan:

- $X_3 > 1,4 * T$

Waarin:

X_3 : het rekenkundige gemiddelde is van de drie bepalingen

T : de toetsingswaarde

5.5. Registraties (Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2 onderdeel f)

De producent moet overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2 onderdeel f registraties bijhouden.

5.6. Bewaarplicht (Rbk 2022, artikel 4.28)

De producent dient overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.28 de daarin genoemde documenten voor ten minste de aangegeven duur te bewaren. Het gaat om:

- de rapportage van het toelatingsonderzoek, zoals bedoeld in Rbk 2022, artikel 4.22, lid 2;
- de documentatie over het systeem van kwaliteitsbewaking;
- de registraties, zoals bedoeld in Rbk 2022, artikel 4.18, lid 2f;
- de resultaten van verificatiekeuringen (Rbk 2022 4.19, lid 1).

5.7. Bewust tot stand gebrachte veranderingen in het productieproces (Leidraad, bijlage 3)

De producent informeert de certificatie-instelling over bewust tot stand gebrachte veranderingen in het productieproces die van invloed kunnen zijn op de milieukwaliteit van de producten. Dit kan betrekking hebben op:

- de grondstoffen;
- de mengsamenstelling(en);
- het productieproces.

In een interpretatiedocument bij deze BRL kan zijn vastgelegd welke veranderingen toegestaan zijn en of bij een dergelijke verandering al dan niet een nieuwe verificatiekeuring nodig is of dat er sprake is van een nieuw producttype. Variaties moeten zijn vastgelegd in de acceptatieprocedure.

5.8. Informatie aan het Ministerie

In onderstaande situaties vraagt de producent een (wijziging van de) erkenning aan bij de minister die verantwoordelijk is voor de registratie van de erkenning bij uitgifte, wijziging, schorsing of intrekking van het productcertificaat:

- bij de afgifte van eerste versie van het productcertificaat;
- bij wijziging van de bedrijfsnaam en/of de bestuurder(s);
- bij overname van het bedrijf;
- bij wijziging van adresgegevens van de bedrijfslocatie en/of de productielocatie;
- bij overstap naar een andere certificatie-instelling.

6. Aflevering

6.1. Algemeen

De certificaathouder levert een partij aan de afnemer onder een geldig certificaat met de volgens de Regeling bodemkwaliteit 2022 benodigde afleverdocumenten, bestaande uit een ‘erkende kwaliteitsverklaring’ (milieuverklaring bodemkwaliteit) in combinatie met een afleverbon. Deze documenten worden voorafgaand aan een levering opgesteld en dienen als bewijsmiddel van de milieukwaliteit bij een toepassing.

Daarnaast wordt bij de daadwerkelijke levering per vracht een vrachtbrief verstrekt; afhankelijk van de overdrachtssituatie kan deze als laadbon, (uit)losbon, weegbon of transportbon worden opgemaakt.

De erkende kwaliteitsverklaring, afleverbon en vrachtbrief bevatten minimaal de vereiste informatie zoals vermeld in de volgende paragrafen 6.2 t/m 6.4.

6.2. Erkende kwaliteitsverklaring (Rbk 2022, artikel 4.25)

Bij levering wordt aan de eerste afnemer van de producten een erkende kwaliteitsverklaring afgegeven overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.25. De erkende kwaliteitsverklaring bevat minimaal de volgende informatie:

- de naam en het adres van de producent;
- het certificaatnummer;
- het unieke nummer van het rapport (zie paragraaf 7.1 van deze BRL);
- het producttype;
- vermelding van de kwaliteitsklasse: niet-vormgegeven bouwstof
- een verklaring: “de partij voldoet voor alle stoffen die in Rbk 2022, Bijlage A zijn vermeld aan de daarin voor die stoffen opgenomen kwaliteitseisen”;
- indien van toepassing, vermelding van de aanwezigheid van onderzochte andere verontreinigende stoffen dan in Rbk 2022, bijlage A vermeld of andere relevante parameters, inclusief de hoogte van emissies, concentraties, gehalten en waarden die daarvan in de laatste vijf partijkeuringen in het kader van de toelating zijn vastgesteld;
- eventuele voorwaarden en beperkingen bij de toepassing;
- een uniek nummer van de verklaring;
- een originele ondertekening door de natuurlijke persoon die daartoe is geautoriseerd door de (rechts)persoon die de verklaring heeft afgegeven, en de vermelding van de naam van de ondertekenaar en de datum van ondertekening.

6.3. Afleverbon (Rbk 2022, artikel 4.26)

Bij levering wordt aan de eerste afnemer van de producten een afleverbon afgegeven overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.26. De afleverbon bevat minimaal de volgende informatie:

- de naam en het adres van de producent;
- de naam en het adres van de eerste afnemer;
- het unieke nummer van de erkende kwaliteitsverklaring;
- belangrijkste kenmerken (producttype en herkomst) en grootte van de te leveren partij in tonnen;
- een uniek nummer van de afleverbon;
- een originele (digitale) ondertekening door de natuurlijke persoon die daartoe is geautoriseerd door de (rechts)persoon die de afleverbon heeft afgegeven, dan wel de natuurlijke persoon die de afleverbon onder eigen naam en verantwoordelijkheid heeft afgegeven, en de vermelding van de naam van de ondertekenaar en de datum van ondertekening.

6.4. Vrachtbrief

Bij iedere levering wordt een vrachtbrief ten behoeve van het transport opgesteld. Op de vrachtbrief moeten minimaal de volgende aanduidingen worden opgenomen:

- de naam en het adres van de producent;
- datum van afgifte van de vrachtbrief;
- de productnaam, aangevuld met eventuele handelsnaam;
- de eventuele voorwaarden en beperkingen bij de toepassing;

- moment van aflevering (inclusief/exclusief transport);
- resultaat van de controle op reinheid van het transportmiddel (ook vermelden indien niet uitvoerbaar).
- NL-BSB®-beeld- of woordmerk gevolgd door het certificaatnummer zonder versienummer.

De uitvoering van het NL-BSB-beeldmerk is als volgt:

NL BSB®

6.5.   [Splitsen van partijen \(Rbk 2022, artikel 4.27\)](#)

Deze paragraaf is bedoeld ter informatie van de eerste afnemers van producten op basis van deze BRL.

De eerste afnemer van een partij bouwstof waarvoor een erkende kwaliteitsverklaring is afgegeven mag deze overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.27, lid 1 splitsen. Per afgesplitste partij moet deze aan zijn eerste afnemers een afleverbon afgeven. De afleverbon bevat minimaal de informatie overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.27, lid 2. Daarnaast moet overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.27, lid 3 een kopie van de originele afleverbon en een kopie van de originele erkende kwaliteitsverklaring worden afgegeven. Deze kopieën moeten overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.27, lid 3 onderdeel b ondertekend zijn.

7. Externe controle door de certificatie-instelling

Ten behoeve van het verlenen van het productcertificaat voert de certificatie-instelling een toelatingsonderzoek. Na afgifte van het productcertificaat voert de certificatie-instelling periodieke beoordelingen uit.

7.1. Toelatingsonderzoek

Het uit te voeren toelatingsonderzoek vindt plaats overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.16, lid 2 en 3, artikelen 4.17 tot en met 4.21, en bestaat uit:

- een productcontrole (zie paragraaf 4.4 van deze BRL):
beoordeeld wordt of voldaan wordt aan de in hoofdstuk 4 genoemde eisen;
- een beoordeling van het systeem van kwaliteitsbewaking (zie hoofdstuk 3 en 5 van deze BRL):
beoordeeld wordt of het systeem van kwaliteitsbewaking functioneert;
- de bepaling van de keuringsfrequentie ten behoeve van de verificatiekeuringen (zie paragraaf 4.6 van deze BRL).

In het kader van de aflevering na certificaatverlening en erkenning wordt aanvullend beoordeeld:

- de informatie op de erkende kwaliteitsverklaring (zie paragraaf 6.2 van deze BRL);
- de informatie op de afleverbon (zie paragraaf 6.3 van deze BRL);
- de wijze van merken van de vrachtbrief/productverpakking (zie paragraaf 6.4 van deze BRL).

Van het toelatingsonderzoek wordt:

- een auditrapportage opgesteld van het uitgevoerde toelatingsonderzoek, op basis waarvan het productcertificaat al dan niet kan worden verleend.

Na initiële certificaatverlening moet de producent een erkenning bodemkwaliteit aanvragen (zie paragraaf 1.7 van deze BRL).

7.2. Aard en frequentie van periodieke beoordelingen

De certificatie-instelling voert na afgifte van het productcertificaat periodieke beoordelingen uit bij de producent op de naleving van zijn verplichtingen. Over de aard, omvang en frequentie van de uit te voeren periodieke beoordelingen beslist het CvD.

Bij de inwerkingtreding van deze beoordelingsrichtlijn is de frequentie vastgesteld op minimaal 2 periodieke beoordelingen per jaar, waarbij elke productielocatie of vaste opslaglocatie minimaal 1x per jaar wordt beoordeeld.

In het auditprogramma zijn de aard en frequentie van de periodieke controles vastgelegd. Deze hebben betrekking op:

- de resultaten van door de producent uitgevoerde controles in het kader van het systeem van kwaliteitsbewaking;
- de monsterneming voor verificatiekeuringen, indien van toepassing en indien door de producent uitgevoerd. Ten minste 1x per 5 jaar wordt de monsterneming ofwel door een daartoe erkende instelling uitgevoerd, ofwel door de producent onder verantwoordelijkheid van de certificatie-instelling. In dat laatste geval wordt het getrokken monster door de certificatie-instelling verzegeld ten behoeve van het transport naar een daartoe erkend laboratorium;
- de toetsing van de analyseresultaten van verificatiekeuringen, indien van toepassing;
- opslag van geproduceerde materialen;
- de afgifte van afleverbonnen en vrachtbrieven;
- de afgifte van erkende kwaliteitsverklaringen;
- de erkenning van de producent.

Nagegaan wordt of (nog steeds) voldaan wordt aan de eisen in deze BRL.

Het auditprogramma is gepubliceerd op de website van de schemabeheerder.

De bevindingen van elke uitgevoerde periodieke beoordeling zullen door de certificatie-instelling naspeurbaar worden vastgelegd in een auditrapportage.

7.3. Tekortkomingen

7.3.1. Weging van tekortkomingen

Bij de weging van een tekortkoming, in het kader van het toezicht na verlening van het productcertificaat door de certificatie-instelling, wordt onderscheid gemaakt tussen:

- kritieke tekortkomingen: tekortkomingen die direct de milieukwaliteit van het product nadelig kunnen beïnvloeden;
- niet-kritieke tekortkomingen: "overige" tekortkomingen.

De aspecten, welke als categorie kritieke tekortkomingen worden aangemerkt zijn:

- het niet voldoen aan de eisen zoals gesteld in hoofdstuk 3, 4 en 5;
- het niet laten uitvoeren van de verificatiekeuringen;
- het niet melden van significante wijzigingen van het productieproces;
- het op de markt zetten van producten die buiten het producttype vallen, waarvoor een erkende kwaliteitsverklaring nodig is;
- het niet (tijdig) opvolgen van tekortkomingen.

7.3.2. Opvolging van tekortkomingen

De opvolging van tekortkomingen door een certificatie-instelling is als volgt:

- kritieke tekortkomingen dienen door de producent te kunnen worden afgehandeld binnen de door de certificatie-instelling gestelde termijn, met een maximale termijn van 3 maanden. Pas als de tekortkomingen opgelost zijn en weer aantoonbaar wordt voldaan wordt aan de eisen van het Bbk mogen de producten weer op de markt gezet worden met de erkende kwaliteitsverklaring;
- niet-kritieke tekortkomingen dienen door de certificatie-instelling te kunnen worden afgehandeld binnen de door de certificatie-instelling gestelde termijn, met een maximale termijn van 6 maanden.

7.3.3. Sanctie procedure

Het sanctiebeleid zoals vastgelegd in het certificatie reglement van de certificatie-instellingen is beschikbaar op de website van de certificatie-instelling.

7.3.4. Opschorting van het recht op afgifte van een erkende kwaliteitsverklaring (Rbk 2022, artikel 4.32)

Indien de producent niet voldoet aan de verplichting tot het uitvoeren van verificatiekeuringen wordt overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.32 het recht op afgifte van een erkende kwaliteitsverklaring opgeschort.

7.4. Opschorting productcertificaat

In het geval dat door de producent (tijdelijk) geen producten worden geproduceerd en/of uitgeleverd kan, bij een stop langer dan 6 maanden, op verzoek van de producent zijn productcertificaat (tijdelijk) worden opgeschort. Een dergelijke opschorting kan door de certificatie-instelling voor de duur van maximaal 3 jaar worden verleend.

Nadat de opschorting is verleend kan de producent verzoeken om zijn opschorting eerder te beëindigen.

Bij een opschortingsperiode langer dan 1 jaar dient voorafgaand aan de hervatting van productie en levering onder productcertificaat middels een extra beoordeling te worden nagegaan of nog aan alle eisen in deze BRL wordt voldaan en de opgeschorte status kan worden omgezet naar een geldige status.

Indien gedurende de opschorting het productcertificaat her-verleend moet worden, wordt het productcertificaat niet eerder her-verleend dan nadat een extra beoordeling is uitgevoerd om de opschorting te beëindigen.

8. Eisen aan de certificatie-instelling

8.1. Algemeen

De certificatie-instelling moet voldoen aan de in NEN-EN ISO/IEC 17065 gestelde eisen. Bovendien moet de certificatie-instelling voor het onderwerp van deze BRL zijn geaccrediteerd (of recent een aanvraag hebben ingediend) en erkend voor het verlenen van het productcertificaat.

Toelichting:

De certificatie-instelling kan een accreditatie-aanvraag bij de RvA indienen als het proces van beoordeling conform deze BRL eenmalig is doorlopen. Met het ministerie I&W en de RvA zijn afspraken gemaakt over de doorlooptijden en afgifte van de erkenning aan producenten om producten met een erkende kwaliteitsverklaring op de markt te kunnen brengen.

8.2. Certificatiepersoneel

Het bij certificatie betrokken personeel is te onderscheiden naar:

- **auditor:** belast met de uitvoering van de externe controle bij de leverancier;
- **reviewer:** belast met het uitvoeren van ontwerp- en documentatiebeoordelingen, toelatingsonderzoeken, beoordelen van aanvragen en het reviewen van conformiteitsbeoordelingen;
- **beslisser:** belast met het nemen van beslissingen naar aanleiding van uitgevoerde toelatingsonderzoeken, voortzetting van certificatie naar aanleiding van uitgevoerde periodieke controles en beslissingen inzake het opleggen van sancties.

8.2.1. Competentie criteria certificatiepersoneel

De competentie criteria voor het uitvoerende certificatiepersoneel zijn vastgelegd in onderstaande tabel. De competentie van het betrokken certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn vastgelegd.

Basis competenties	Beoordelingscriteria
- kennis van de bedrijfsprocessen; - vakbekwaam kunnen beoordelen.	<i>Relevante werkervaring:</i> auditor/reviewer: 1 jaar beslisser: 5 jaar inclusief 1 jaar m.b.t. certificatie <i>Denk- en werkniveau minimaal:</i> auditor: beroepsonderwijs (MBO) reviewer, beslisser : bachelor (HBO)
auditvaardigheden.	auditor: training auditvaardigheden of gelijkwaardig en deelname aan 4 site assessments, waarvan minimaal 1 zelfstandig uitgevoerd onder toezicht.
Technische competenties	Beoordelingscriteria
Specifieke technische competenties.	auditor/reviewer: opleiding in een van de volgende disciplines: - civiele techniek; - bouwkunde; - milieukunde. auditor/reviewer: kennis op het gebied van het Bbk en de Rbk 2022. auditor/reviewer: kennis van monsterneming in het kader van het Bbk auditor/reviewer: kunnen toetsen van analyseresultaten aan de kwaliteitseisen van het Bbk auditor/reviewer: kunnen vaststellen van de frequentie van verificatiekeuringen.

8.2.2.   Kwalificatie certificatiepersoneel

Certificatiepersoneel moet aantoonbaar zijn gekwalificeerd door toetsing van kennis en ervaring aan bovenvermelde eisen. Indien kwalificatie plaats vindt op grond van afwijkende criteria, moet dit schriftelijk zijn vastgelegd.

De bevoegdheid ten aanzien van het kwalificeren moet in het kwaliteitssysteem van de certificatie-instelling zijn vastgelegd.

8.3.   Auditrapportage toelatingsonderzoek en periodieke beoordelingen

De certificatie-instelling legt de bevindingen van het toelatingsonderzoek en de periodieke beoordelingen vast in een auditrapportage. De auditrapportage moet aan de volgende eisen voldoen:

- **volledigheid:** in de auditrapportage wordt een onderbouwd verslag gedaan van de vastgestelde mate van conformiteit met de in deze in de BRL gestelde eisen;
- **traceerbaarheid:** de bevindingen waarop uitspraken zijn gebaseerd moeten traceerbaar zijn vastgelegd;
- **basis voor beslissing:** over (her-)verlening van het productcertificaat en/of opleggen van maatregelen moet de beslisser zijn beslissing kunnen baseren op de in de auditrapportage vastgelegde bevindingen.

Bij de toelating worden de bevindingen van het toelatingsonderzoek ook vastgelegd in een rapportage overeenkomstig Rbk 2022, artikel 4.22.

8.4.   Beslissing over (her-)verlening productcertificaat en/of oplegging van maatregelen

De beslissing over de (her-)verlening van een productcertificaat of de oplegging van maatregelen ten aanzien van het productcertificaat moet zijn gebaseerd op de in de auditrapportage vastgelegde bevindingen.

De resultaten van een toelatingsonderzoek en een periodieke beoordeling (ingeval van een kritieke tekortkoming) moeten worden beoordeeld door een reviewer.

Op basis van de uitgevoerde review wordt door de beslisser vastgesteld of:

- het productcertificaat kan worden (her-)verleend;
- sancties opgelegd worden;
- het productcertificaat geschorst of ingetrokken moet worden.

De reviewer en beslisser mogen niet betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van de bevindingen waarop de beslissing wordt genomen.

De beslissing moet traceerbaar worden vastgelegd.

Aanvullend hierop kan de minister een verzoek tot intrekking van een productcertificaat bij de certificatie-instelling neerleggen, in geval dat het ministerie I&W op last van ILT de erkenning heeft ingetrokken. De certificatie-instelling wordt hierover schriftelijk, met opgave van reden, geïnformeerd.

8.5.   Beslissingen over productcertificaat overname

8.5.1.   Overname productcertificaat door andere certificatie-instelling

Het kan zijn dat de producent en/of de certificatie-instelling besluit(en) om de certificatieovereenkomst te beëindigen. Het staat de producent vrij om nadien een opdracht te verlenen aan een andere certificatie-instelling. Als dat voor het verstrijken van de geldigheidstermijn van het productcertificaat gebeurt, is er sprake van certificaatovername. In die situatie kan de producent de certificatie-instelling die eerder het certificatieonderzoek heeft uitgevoerd, verzoeken om de volgende zaken rechtstreeks toe te zenden aan de andere certificatie-instelling:

- een overzicht van de uitgevoerde periodieke beoordelingen in de laatste 12 tot 14 maanden;
- de auditrapportages van die uitgevoerde periodieke beoordelingen;
- de status van de afhandeling van geconstateerde tekortkomingen tijdens die uitgevoerde periodieke beoordelingen.

De certificatie-instelling waarnaar de producent wil overstappen, beoordeelt de beschikbare informatie. Indien uit de eerder opgemaakte auditrapportages blijkt dat:

- deze recent en volledig zijn en volgens de eisen zijn opgemaakt, én
- de producent aan de eisen voldeed, én
- de periodieke beoordelingen volgens de vastgestelde frequenties zijn uitgevoerd,

dan worden deze auditrapportages direct aan de beslisser van de certificatie-instelling voorgelegd en vindt voor certificatie geen aanvullend onderzoek bij de producent plaats.

Indien blijkt dat:

- de auditrapportages onvolledig zijn, en/of
- dat de producent een of meer niet-kritieke tekortkomingen open heeft staan, en/of
- de periodieke beoordelingen niet volgens de vastgestelde frequenties zijn uitgevoerd,

dan zal de nieuwe certificatie-instelling een toelatingsonderzoek uitvoeren naar de aspecten die onvolledig of als onvoldoende beoordeeld zijn. Dit onderzoek moet volgens de eisen uit deze BRL positief worden doorlopen, voordat tot certificatie kan worden overgegaan.

Indien blijkt dat de producent één of meer kritieke afwijkingen open heeft staan, dan moeten deze eerst worden afgesloten door de oude certificatie-instelling, voordat de nieuwe certificatie-instelling een certificatieonderzoek kan starten. Indien de kritieke afwijkingen niet worden afgesloten, dan moet de nieuwe certificatie-instelling een volledig toelatingsonderzoek uitvoeren.

Het is de producent niet toegestaan op enig moment te beschikken over meer dan één geldig productcertificaat van verschillende certificatie-instellingen voor dezelfde activiteiten onder de betreffende BRL. Bij de afgifte van het productcertificaat moet rekening gehouden worden met de opzegtermijn en de geldigheidsduur van het productcertificaat, zoals deze bij de oude certificatie-instelling geldt.

8.5.2. Overname productcertificaat door andere rechtspersoon

Bij overname van de werkzaamheden door een nieuwe rechtspersoon, kan de producent de lopende certificatie doorzetten als wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:

- het systeem van kwaliteitsbewaking blijft ongewijzigd;
- het productieproces wordt gecontinueerd met de bestaande productiemiddelen;
- er worden geen significante wijzigingen doorgevoerd, waardoor de kwaliteit van de producten kan wijzigen;
- de nieuwe rechtspersoon neemt de rechten en plichten over voor producten die voor de overname geproduceerd en/of geleverd zijn.

De certificatie-instelling beslist bij de overname of de producent een nieuwe versie van het productcertificaat ontvangt, of dat een geheel nieuw productcertificaat wordt afgegeven.

De nieuwe rechtspersoon (certificaathouder) moet na certificaatverlening een nieuwe erkenning aanvragen.

8.6. Private label certificaat

Aan een producent (private labelhouder) die zelf niet produceert kan een private label certificaat worden afgegeven als voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

- het product wordt ingekocht bij een producent die voor dat product in het bezit is van een geldig productcertificaat en die een erkenning heeft voor dat producttype;
- tussen private labelhouder en de producent moet een overeenkomst zijn gesloten, waarin minimaal is vastgelegd:
  - de scope van de te certificeren of gecertificeerde producten;
  - de relevante certificatie-eisen;
  - het informeren van de private labelhouder door de producent bij significante wijzigingen van het product of productieproces die de milieukwaliteit kunnen beïnvloeden;
  - de toestemming dat de certificatie-instelling audits mag uitvoeren bij de producent
  - het beschikbaar stellen door de producent van alle relevante documenten/registraties benodigd voor het uitvoeren van de periodieke beoordelingen;
  - de private labelhouder informeert de producent over door hem ontvangen klachten over geleverde producten.

- De houder van het private label certificaat:
  - mag de producten niet bewerken waardoor mogelijk een ander producttype zou kunnen ontstaan;
  - moet registraties bijhouden om te borgen dat het juiste producttype geleverd wordt.

Na verlening van het private label certificaat moet de private labelhouder zelf ook een erkenning aanvragen en aan alle eisen voldoen die hieraan worden gesteld (inclusief een rapportage van het toelatingsonderzoek).

Indien het productcertificaat van de producent wordt beëindigd of geschorst, heeft dit dezelfde consequentie voor de private label certificaat.

8.7. Rapportage aan College van Deskundigen

De certificatie-instelling rapporteert ten minste jaarlijks over de uitgevoerde certificatiwerkzaamheden. In deze rapportage moeten de volgende onderwerpen aan de orde komen:

- mutaties in aantal productcertificaten (nieuw/vervallen);
- aantal uitgevoerde controles in relatie tot de vastgestelde frequentie;
- resultaten van de controles;
- opgelegde maatregelen bij tekortkomingen;
- ontvangen klachten van derden over gecertificeerde producten.

8.8. Interpretatie van eisen

Het CvD mag de interpretatie van in deze BRL gestelde eisen vastleggen in één of meer interpretatiedocument(en). Dit(Deze) interpretatie-document(en) is/zijn beschikbaar voor de leden van het CvD, de certificatie-instellingen en de producenten die op basis van deze BRL actief zijn. Dit(Deze) interpretatie-document(en) wordt/worden gepubliceerd op de website van de schemabeheerder.

Iedere certificatie-instelling die gebruik maakt van deze BRL is verplicht de daarin vastgelegde interpretaties te hanteren.

8.9. Informatie aan het Ministerie

In onderstaande situaties informeert de certificatie-instelling de overheidsinstelling die verantwoordelijk is voor de registratie van de erkenning bij uitgifte, wijziging, schorsing of intrekking van het productcertificaat. De informatie wordt verstrekt aan de afdeling verantwoordelijk voor de afgifte van erkenningen:

- bij de afgifte van eerste versie van het productcertificaat;
- bij de afgifte van een gewijzigd productcertificaat;
- bij de beëindiging van een productcertificaat (op verzoek van de producent);
- bij schorsing of beëindiging van een productcertificaat indien de kwaliteit van het product in geding is (sanctie);
- bij de intrekking van de schorsing van een productcertificaat, waarna weer onder erkenning producten mogen worden geleverd (opheffen sanctie).

9. Lijst van vermelde documenten

9.1. Publiekrechtelijke regelgeving

Besluit bodemkwaliteit	Staatsblad 2007, 469 met bijbehorende wijzigingen
Regeling bodemkwaliteit 2022	Staatscourant 2023, 1338 met bijbehorende wijzigingen
Besluit activiteiten leefomgeving	Staatsblad 2018, 293 met bijbehorende wijzigingen
Uitvoeringsbesluit meststoffenwet	Staatsblad 2005, 645 met bijbehorende wijzigingen
Meststoffenverordening	Verordening (EU) 2019 / 1009

9.2. Normatieve documenten

Nummer + versie	Titel
SIKB-protocol 1002	Monsterneming voor partijkeuringen niet-vormgegeven bouwstoffen, SIKB Gouda (vigerende versie beschikbaar op www.sikb.nl)
AP04	Accreditatieprogramma Besluit bodemkwaliteit AP04 SIKB Gouda (vigerende versie beschikbaar op www.sikb.nl)

9.3. Informatieve documenten

Nummer	Titel
Leidraad:2024	Leidraad voor normdocumenten Kwalibo beschikbaar via Informatiepunt Leefomgeving https://iplo.nl
Tauw rapport	Onderzoek naar de invulling van relevante andere parameters en stoffen voor bouwstoffen (R001-1293503MLX-V02-mfv-NL – 22-07-2024) beschikbaar via Informatiepunt Leefomgeving https://iplo.nl

BIJLAGE A: Onderbouwing producttypen

BRL 9341 “Steenachtige substraten” heeft betrekking op gemengde producten die als NV-bouwstof worden toegepast.

Gericht op de toepassing en het type grondstoffen worden in beginsel twee producttypen onderscheiden:

- boomgranulaat
- daktuinsubstraat

Een producent kan binnen deze producttypen meerdere product-mengsels samenstellen.

Vanwege de diversiteit van de te gebruiken grondstoffen en mengverhoudingen moeten de onderzochte partijen voor de productcontrole bij het toelatingsonderzoek en daarop volgende verificaties i.h.k.v. de productiecontrole na afgifte van het certificaat voldoende representatief zijn voor het gamma aan product-mengselsamenstellingen.

Er is een richtlijn vastgesteld door het CvD Grondstoffen & Milieu (GM 17-07), aan de hand waarvan de keuringen dienen te worden verdeeld over de diverse mengsel-samenstellingen, zodanig dat alle betreffende minerale en organische grondstoffen in het onderzoek zijn vertegenwoordigd. Bij verschillende mengverhoudingen wordt het productmengsel met het hoogste percentage van de grondstof beschouwd als maatgevend.

Keuringsmatrix:

In onderstaande matrix zijn de variabelen weergegeven.

		Minerale grondstof		
		Poreus vulkanisch gesteente (o.a. lava, bims)	Groevesteen (o.a. graniet, basalt)	Overige bouwstoffen (o.a. gebakken klei, gerecycled grind/steenslag)
Organische grondstof	compost / boomschors	x	x	x
	laagveen	x	x	x
	hoogveen	x	x	x
	kokos	x	x	x

Daarnaast wordt het gehalte organisch geacht van invloed te zijn op de emissie:

Gehalte organisch	0-6%	6-12%
	x	x

Het toevoegen van eventuele anorganische meststoffen en bodemverbeteraars is ook aanleiding tot het keuren van het eindproduct.

Het CvD kan besluiten tot goedkeuring van andere grondstoffen en productvarianten dan hier vermeld. In dat geval kunnen deze in een interpretatie document behorend bij de BRL worden opgenomen. Het interpretatie-document wordt gepubliceerd op de website van de schemabeheerder.

BIJLAGE B: Monsterneming

Monsterneming toelatingsonderzoek

De monsterneming voor het toelatingsonderzoek (productonderzoek) moet worden uitgevoerd op basis van BRL SIKB 1000-protocol 1002 (niet-vormgegeven bouwstof) door een hiervoor door de Minister van I&W erkend monsternemer. Minimaal 5 partijen moeten in duplo worden onderzocht, overeenkomstig paragraaf 4.4.

Opmerking:

Op <https://loket.rijkswaterstaat.nl> kan worden geverifieerd of de instelling en monsternemer erkend zijn voor de uitvoering van monsternemingen.

Monsterneming na afgifte certificaat

Na afgifte van het certificaat mag het bemonsteren voor de verificatieonderzoeken worden uitbesteed aan een voor deze verrichting erkende monsternemer op basis van BRL SIKB 1000-protocol 1002 dan wel door de producent worden uitgevoerd onder toezicht van de certificerende instelling. Bij uitbesteding van de monsterneming aan een externe voor deze verrichting erkende monsternemer vervalt de externe controle op de monsterneming.

Vijf-jaarlijkse verificatie:

In het kader van de verificaties wordt de monsterneming tenminste 1x per 5 jaar onder regie van de certificatie-instelling uitgevoerd volgens SIKB protocol 1002 (niet-vormgegeven bouwstof) door een externe voor deze verrichting erkende monsternemer, dan wel door de producent zelf, in bijzijn van de certificatie-instelling.

Monsternemingsplan:

Indien de producent zelf verificatiemonsters monsters neemt, moet de producent over een monsternemingsplan beschikken. Dit monsternemingsplan moet door de certificatie-instelling zijn goedgekeurd.

Definitie van partijen:

Ten behoeve van de productiecontrole wordt de productstroom verdeeld in partijen van maximaal 1/10 deel van de jaarproductie, zodat onder partijkuringsregime minimaal 10 toetsingen per jaar kunnen worden uitgevoerd. De producent dient vooraf aan de certificatie-instelling op te geven welke partijgrootte wordt aangehouden.

Greep- en monstergrootte:

Een greep is een hoeveelheid materiaal die in één handeling wordt bemonsterd. De grepen mogen onderling niet meer dan 25 % in volume of massa verschillen. De minimale greepgrootte wordt bepaald a.d.h.v. BRL SIKB 1000-protocol 1002.

Per partij wordt 1 mengmonster samengesteld uit tenminste 32 grepen.

Nadat de eerste greep is genomen moeten de overige grepen binnen 28 (kalender)dagen worden genomen.

De werkwijze dient te worden vastgelegd in een monsternemingsplan en de uitvoering dient te worden geregistreerd. Van iedere monsterneming dienen de eventuele bijzonderheden te worden gerapporteerd, alsmede

- datum;
- tijdstip;
- locatie van de monsterneming;
- gradering;
- greep- en/of monstercodering(en);
- te bepalen componenten en eigenschappen (stoffenpakket, emissie);
- een verwijzing naar het monsternemingsplan.

Monstervoorbehandeling:

Indien de monstergrootte groter is dan de minimaal voor het laboratorium vereiste hoeveelheid, kan het volume direct na de monsterneming worden gereduceerd d.m.v. kwarteren of m.b.v. een spleetverdeler.

Commentaarversie BRL 9341

4 augustus 2026

De grepen worden verpakt in een afgesloten kunststof emmer of goed sluitende plastic zak en bij kamertemperatuur bewaard. Nadat de laatste greep is genomen, moet het monster binnen 7 dagen worden aangeboden aan het laboratorium.

BIJLAGE C: Relatiematrix

BRL verwijzing	Onderwerp	Artikel Rbk 2022
1.3	Geldigheid	bijlage C
1.7	Erkende kwaliteitsverklaring	4.15, 4.23, 4.24, 4.25 en 4.26
4.1	Bepalen emissies	4.4, 4.5, 4.8 en bijlage A (tabel 1)
4.2	Bepalen samenstelling	4.4, 4.7, 4.8, 4.17 lid 3 en bijlage A (tabel 2)
4.3	Andere verontreinigende stoffen of relevante parameters	4.7, 4.16 lid 3b en bijlage A
4.4	Productcontrole	4.17
4.5	Verificatiekeuringen	4.29
4.6	Bepaling keuringsfrequentie	4.16 lid 2c
4.6.1	Keuringsfrequentie voor in bijlage A vermelde stoffen	4.19, 4.20 lid 1 en bijlage A
4.6.2	Keuringsfrequenties voor niet in bijlage A vermelde stoffen	4.21 en bijlage A
4.6.3	Bijzondere keuringsfrequenties bij verificatiekeuringen	4.30
4.6.4	Wisseling van keuringsfrequentie bij verificatiekeuringen	4.31
5.1	Systeem van kwaliteitsbewaking	4.18 lid 2
5.2	Beschrijving productieproces	4.18 lid 2a en 2b
5.3	Beschrijving dat producten tot zelfde producttype behoren	4.18 lid 2c
5.4	(Kwaliteits-)handboek	4.18 lid 2d
5.5	Registraties	4.18 lid 2f
5.6	Bewaarplicht	4.18 lid 2f, 4.19 lid 1, 4.22 lid 2 en 4.28
6.2	Erkende kwaliteitsverklaring	4.25 en bijlage A
6.3	Afleverbon	4.26
6.5	Splitsen van partijen	4.27
7.1	Toelatingsonderzoek	4.16 lid 2 en 3, 4.17, 4.18, 4.19, 4.20, 4.21 en 4.22
7.3.4	Opschorting van het recht op afgifte van een erkende kwaliteitsverklaring	4.32
8.3	Auditrapportage toelatingsonderzoek en periodieke beoordelingen	4.22

BRL verwijzing	Onderwerp	Artikel Bbk
1.2	Onderwerp en toepassingsgebied	1

BRL verwijzing	Onderwerp	Artikel Bal
1.2	Onderwerp en toepassingsgebied	3.2.25
4.3	Andere verontreinigende stoffen of relevante parameters	2.11, 4.1257 tot en met 4.1264